

Svar avseende revisionsrapporten- Kvaliteten i förskoleklass och fritidshem

Nämndens beslut

Grundskolenämnden beslutar:

1. Godkänna svar på Stadsrevisionens rapport om "Kvaliteten i förskoleklass och fritidshem"
2. Översända svaret till Kommunstyrelsen och Stadsrevisionen.

Ärendet i sin helhet

Rapportens syfte och innehåll

Stadsrevisionen har granskat om Stadsdelsnämnderna i Borås Stad lever upp till lokala och nationella beslut om styrning, ledning och tillsyn.

Som utgångspunkt för rapporten har Stadsrevisionen utgått från dels dokumentstudier och dels intervjuer med tjänstemän vid stadsförvaltningarna.

De frågeställningar granskningen byggts på är följande:

- Hur är ansvaret för förskoleklass och fritidshem fördelat i Borås Stad?
- Finns rutiner för uppföljning och utvärdering av förskoleklassernas och fritidshemmens verksamhet?
- Hur fördelas resurser till förskoleklasser och fritidshem?
- Genomförs konsekvensutredningar vid förändringar i verksamhet och organisation?
- Hur säkerställs kompetensförsörjning och kompetensutveckling?
- Får alla barn i Borås Stad plats omgående i fritidshem från att vårdnadshavare anmält önskemål om fritidshem med offentlig huvudman?
- Finns det rutiner för tillsyn av fristående fritidshem, d.v.s. sådana fritidshem som inte anordnas vid en fristående skola, och vilken tillsyn genomförs?
- Vilken intern kontroll sker innan utbetalning av bidrag till fristående verksamhet?
- Följs rutiner för kontroll av hushållens inkomstuppgifter?

I rapporten gör Stadsrevisionen bedömningen att följande brister och behov förekommer i verksamheten:

- Det systematiska kvalitetsarbetet bedöms bygga i för stor utsträckning på självskattning och för lite på andra mätmetoder och mått.
- Resursfördelningen bygger inte fullt ut på likvärdighetsprincipen och dessutom gör Stadsrevisionen bedömningen att det är väsentligt att Grundskoleförvaltningen säkerställer att så sker.

- Den resursfördelningsmodell som Borås Stad använt vid granskningstillfället bedöms inte författningsenlig.
- Stadsrevisionen gör bedömningen att kommunstyrelsen bör säkerställa att bidrag till fristående skolor följer gällande förordningar samt att de i samband med beslut även får besvärshänvisning.
- I Rapporten framkommer även att Borås Stad har en lägre andel barn i fritidshem än jämförbara kommuner och att det bör göras en analys av dessa förhållanden.
- I både fritidshem och förskoleklass identifierar Stadsrevisionen brister i kompetensförsörjningen och gör bedömningen att det kommer resultera i att Kommunfullmäktiges mål inte nås. Stadsrevisionen bedömer det som avgörande för kvaliteten i förskoleklass och fritidshem att kompetensförsörjningen säkerställs. I rapporten framkommer även att de gör bedömningen att den nationella bristsituationen inte är skäl för att inte agera på den regionala arbetsmarknaden. Stadsrevisionen gör bedömningen att det förutsätter att högskoleutbildade pedagogers löner och arbetsvillkor blir konkurrenskraftiga.

Utredarens yttrande

Utredaren har författat sitt yttrande med utgångspunkt i att svara på de av Stadsrevisionen gjorda bedömningar, i vilka det påtalas brister samt behov av åtgärder.

Grundskoleförvaltningen förväntar sig kritik av skolinspektionen rörande fritidsverksamheten och dess systematiska kvalitetsarbete. I samband med och som utgångspunkt för kommande förbättringsarbete gällande det systematiska kvalitetsarbetet avvaktar Grundskoleförvaltningen med arbetet att ta fram en särskild handlingsplan tills skolinspektionen delger sitt beslut från sin granskning.

Det systematiska kvalitetsarbetet i förskoleklass och fritidshem grundar i för stor utsträckning på självskattning när det gäller utvärdering och uppföljning. Stadsrevisionen påpekar att det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas i avseendet av t ex kvantitativa nyckeltal gällande förskollärare/fritidspedagog per avdelning, gruppernas storlek och sammansättning på de olika enheterna. Grundskoleförvaltningen instämmer i att kvantitativa mätmetoder kan och bör användas i högre utsträckning vid en förbättring av det systematiska kvalitetsarbetet. Genom den nyligen genomförda organisationsförändringen kan förvaltningen få en bättre och mer likvärdig uppfattning av centrala nyckeltal såsom personaltätheten, gruppstorlekar och sammansättningar på de olika fritidshemmen i Borås Stad.

Grundskoleförvaltningen för löpande statistik av antalet barn i olika åldrar vilket medför att vi kommer ha ett underlag för att göra statistiska jämförelser med andra kommuner.

I rapporten gör Stadsrevisionen bedömningen Borås Stad behöver säkerställa att resurser till såväl kommunala som fristående verksamheter fördelas enligt gällande författningar och kommunfullmäktiges intentioner. Grundskoleförvaltningen arbetar med en resursfördelningsmodell som bygger på att resurser fördelas på ett likvärdigt sätt oberoende om det gäller kommunala eller fristående verksamhet.

Stadsrevisionen påpekar att granskningen visar en lägre andel barn i fritidshem i Borås Stad än i jämförbara städer. Detta är siffror som Grundskoleförvaltning inte bedömer som tillförlitliga. Enligt förvaltningens egna siffror så är andelen barn inskrivna i fritidshem, åldern 6-9 år betydligt högre (ca 84%) än den siffra som Stadsrevisionen

anger (50%). Även siffrorna gällande andelen barn inskrivna i fritidshem, åldern 10-12 år, skiljer sig väsentligt från förvaltningens egna siffror. Stadsrevisionen anger att det är 13%, och enligt förvaltningens egna siffror är det enbart cirka 4% av dessa barn som är inskrivna i fritidshem. Innan Grundskoleförvaltningen kan göra en analys av förhållandet andelen barn i fritidshem bör det säkerställas vilken andel barn som faktiskt är inskrivna i fritidshem.

Stadsrevisionen bedömer att den nationella bristsituationen gällande högskoleutbildade pedagoger till förskoleklass och fritidshem inte är skäl nog för att inte agera på den regionala arbetsmarknaden. Grundskoleförvaltningen instämmer i detta och jobbar aktivt för att underlätta kompetensförsörjningen i enlighet med kommunfullmäktiges mål.

Stadsrevisionens rapport kommer att fungera som ett underlag för Grundskoleförvaltningen i arbetet med att förbättra kvaliteten i förskoleklass och fritidshem.

Facklig samverkan

Information vid FSG, Förvaltningens samverkansgrupp, 2017-04-18.

GRUNDSKOLENÄMNDEN

Ulf Sjösten (M)
Förste vice ordförande

Pär Arvidsson Fäldt
Förvaltningschef